

Versija	4
Versijas datums:	27.06.2024

Informācijas atklāšana par riskiem, kas saistīti ar ieguldījumiem finanšu instrumentos

Ir svarīgi saprast, ka ieguldīšana finanšu instrumentos ir saistīta ar risku. Ieguldītājiem ir rūpīgi jāizvērtē sava gatavība uzņemties ar ieguldīšanu saistītos riskus, pamatojoties uz savu ieguldīšanas pieredzi, ieguldīšanas mērķiem un turību.

Risku pārvaldības rīku izmantošana samazina zaudējumu risku, tomēr tas neizslēdz iespēju zaudēt daļu vai visus investētos līdzekļus, ja kāds no riskiem īstenojas.

Pirms investīciju veikšanas, investoriem ir jāņem vērā vismaz šādi riski:

Vispārējie ieguldījumu riski

Tirgus risks

Investīcijas vērtība var samazināties tādu notikumu dēļ, kurus tirgus dalībnieki nevar ietekmēt, piemēram, ekonomikas lejupslīdes, finanšu krīzes vai ģeopolitisku notikumu dēļ.

Valūtas risks

Valūtas kursa svārstību dēļ investīcijas ārvalstu valūtā vērtība var samazināties attiecībā pret investora vietējo valūtu.

Procentu likmju risks

Gan īstermiņa, gan ilgtermiņa procentu likmju izmaiņas var ietekmēt finanšu instrumentu vērtību. Procentu likmes izmaiņas var ietekmēt visu veidu ieguldījumus tavā portfelī. Kopumā ilgtermiņa fiksētas procentu likmes vērtspapīri spēcīgi reaģē uz procentu likmju svārstībām.

Ar ieguldījumu brokeru sabiedrību saistītie riski

Mintos var kļūt maksātnespējīgs, tā licence var tikt atsaukta, un uzņēmums var kļūt nespējīgs apkalpot savus klientus. Tas var novest pie maksājumu kavēšanās vai ieguldīto summu zaudēšanas.

Darījuma partnera risks

Mintos glabā ieguldītāju neieguldītos līdzekļus vairākās Eiropas Savienības un Šveices bankās saskaņā ar ieguldījumu brokeru sabiedrībām noteiktajām prasībām par klientu līdzekļu aizsardzību. Aizsardzības prasību ietvaros bankas atzīst, ka naudas līdzekļi tajās tiek glabāti nevis kā noguldījumi, bet gan kā trešo personu līdzekļi īpašā kontā, ko Mintos ir atvēris savu klientu vārdā. Gadījumā, ja kāda no šīm bankām kļūst maksātnespējīga vai nepilda savas saistības saskaņā ar līgumiem, kas noslēgti ar Mintos, piekļuve šajās bankās turētajiem līdzekļiem var tikt traucēta vai šie līdzekļi var tikt daļēji vai pilnībā zaudēti.

Ja ieguldītāju līdzekļi tiek turēti bankā ārpus Eiropas Savienības, uz tiem attiecas vietējie tiesību akti, un ieguldītāju tiesības var atšķirties.

Mintos var izvietot neieguldītos līdzekļus naudas tirgus fondos, kas atbilst regulējumā noteiktajām prasībām. Naudas tirgus fondos izvietotie līdzekļi netiks turēti kā klienta nauda saskaņā ar piemērojamo regulējumu par klientu līdzekļu aizsardzību. Taču attiecīgo naudas tirgus fondu daļas vai akcijas tiks turētas kā drošas glabāšanas aktīvi saskaņā ar piemērojamajām prasībām par drošu glabāšanu. Mintos apņemas nodalīt

attiecīgās naudas tirgus fondu daļas vai akcijas no saviem aktīviem. Ieguldījumi naudas tirgus fondos tiek uzskatīti par zema riska ieguldījumiem. Tomēr, ja kāds no attiecīgajiem naudas tirgus fondiem bankrotē, ieguldītie līdzekļi var tikt daļēji vai pilnībā zaudēti. Saskaņā ar likumu vai līgumu Mintos nav pienākuma kompensēt zaudējumus ieguldītājiem.

Operacionālais risks

Mintos un tā darījumu partneri savā darbībā paļaujas uz savu IT sistēmu, iekšējo procesu un darbinieku, kā arī ārējo partneru, piemēram, banku un tīmekļa pakalpojumu sniedzēju, netraucētu darbību.

IT sistēmu darbības traucējumi vai pārkāpumi var ietekmēt Mintos vai darījuma partnera spēju apkalpot klientus. Šādā gadījumā ieguldītāju rīkojumi var netikt izpildīti pilnā apmērā, vai ieguldītāji var nesaņemt informāciju par saviem ieguldījumiem reālajā laikā. Kļūda jebkurā iekšējā procesā, tostarp cilvēciska kļūda, var izraisīt dažu vai visu sniegto pakalpojumu pieejamības vai kvalitātes problēmas. Jebkuras problēmas ar ārējiem partneriem arī var ietekmēt dažus Mintos sniegtos pakalpojumus.

Ar ieguldīšanu parādzīmēs (ar aizdevumiem nodrošinātas parādzīmes) saistītie riski

Ar pamatā esošo aizdevumu saistītie riski

Maksājumi ir saistīti ar pamatā esošajiem aizdevumu debitoru parādiem. Ja aizņēmējs neveic plānoto maksājumu laikā, arī ieguldītājs nesaņems maksājumu laikā. Ja aizņēmējs vispār neatmaksā pamatā esošo aizdevumu un kreditēšanas uzņēmums nespēj atgūt naudu, ieguldītājs nesaņems turpmākos maksājumus.

Aizņēmējs var atmaksāt pamatsummu jebkurā brīdī. Aizdevuma līgumu var atcelt arī kreditēšanas uzņēmums, liekot aizņēmējam veikt pirmstermiņa atmaksu. Lai gan ieguldītājs var ieguldīt atmaksāto naudu citās parādzīmēs, atdeve no ieguldījumiem var būt mazāka nekā sākotnēji plānotā atdeve. Ja ieguldītājs nolemj nereinvestēt, viņa kontā esošā neinvestētā nauda nesaņems nekādu atdevi.

Ar kredītu izsniedzēju saistītie riski

Kreditēšanas uzņēmums var kļūt maksātnespējīgs, nespējot apkalpot aizdevumus vai pārtraukt sadarbību ar Mintos. Tā rezultātā uzņēmums varētu nepildīt savas līgumsaistības, līdz ar to netiktu veikti maksājumi vai netiktu pildīts atpirkšanas pienākums.

Ar parādzīmju emitentu saistītie riski

Uzņēmums, kas izsniedz parādzīmes, var nepildīt savas saistības vai kļūt maksātnespējīgs. Tas var novest pie maksājumu kavēšanās vai ieguldīto summu zaudēšanas.

Ar parādzīmēm saistītie riski

Ieguldītāji iegulda līdzekļus parādzīmēs, kas ir nodrošinātas ar aizdevumu debitoru parādiem. Juridiskās īpašumtiesības uz aizdevumu debitoru parādiem pieder parādzīmju emitentam. Tas nozīmē, ka ieguldītājiem nav tiešu regresa prasību pret aizņēmēju, un viņi paši nevar vērsties pret aizņēmēju, lai piedzītu maksājumus.

Ieguldītāji saņems maksājumu tikai pēc tam, kad būs nokārtotas augstākas prioritātes maksājumu saistības, piemēram, segti nodokļi vai līdzekļu atgūšanas izmaksas. Turklāt maksātnespējas vai tiesas procesa iznākums var atcelt kreditoru prioritāti.

Interesu konflikti

Kreditēšanas uzņēmuma, ieguldītāju un Mintos intereses var nebūt saskaņotas.

Juridiskais, regulatīvais un atbilstības risks

Mintos platformā ieguldījumiem pieejamo parādzīmju pamatā esošie aizdevumi ir izsniegti dažādās valstīs.

Katrā valstī var būt atšķirīgas prasības attiecībā uz kredītēšanas uzņēmumu uzraudzību, ieguldītāju tiesību aizsardzību, nodrošinājuma pārvaldību, maksātnespējas procedūrām utt. Šādas atšķirības var ietekmēt ieguldījumu risku.

Valūtas risks

Papildus vispārējam valūtas riskam, kas aprakstīts sadaļā Vispārējie ieguldīšanas riski, var pastāvēt arī īpašs valūtas risks, kas saistīts ar ieguldījumiem parādzīmēs. Ja parādzīme platformā ir izvietota valūtā, kas atšķiras no valūtas, kurā tika izsniegti pamatā esošie aizdevumi, kredītēšanas uzņēmums uzņemas valūtas maiņas risku. Kad tiek saņemti aizņēmēja maksājumi vai kad ir jāmaksā atpirkšanas vai atpirkšanas pienākuma cena, kredītēšanas uzņēmumam ir jāpārskaita summa Mintos platformai aizdevuma izvietojuma valūtā. Ja pamatā esošo aizdevumu valūtas vērtība attiecībā pret izvietojuma valūtu ievērojami samazinās, kredītēšanas uzņēmums var neizpildīt savas līgumsaistības. Tas var novest pie maksājumu kavēšanās vai ieguldīto summu zaudēšanas.

Starpnieka risks

Parādzīmju darījumu struktūrā var būt iesaistīti papildu starpniecības uzņēmumi, kas ir iesaistīti aizņēmēju un kredītēšanas uzņēmumu līdzekļu pārskaitīšanas procesā uz Mintos. Gadījumā, ja šie uzņēmumi nepildītu savas līgumsaistības vai kļūtu maksātnespējīgi, tas var novest pie maksājumu kavēšanās vai ieguldīto līdzekļu zaudēšanas.

Likviditātes risks

Parādzīmēm parasti ir noteikts termiņš, un ieguldītājiem tās ir jātur līdz to dzēšanas termiņam. Ieguldītāji, kuri vēlas pārdot savu ieguldījumu pirms termiņa, to var izdarīt tikai Mintos otrreizējā tirgū. Pastāv iespēja, ka ieguldītāji nevarēs pārdot parādzīmēs veiktos ieguldījumus pirms to dzēšanas termiņa. Mintos negarantē ne pieprasījumu otrreizējā tirgū, ne arī otrreizējā tirgus pieejamību kā tādu.

Ar ieguldīšanu frakcionētajās obligācijās (ar obligācijām nodrošinātas parādzīmes) saistītie riski

Ar pamatā esošo obligāciju saistītie riski

Obligācijas atmaksa un vērtība ir lielā mērā saistīta ar obligāciju emitenta finansiālo stāvokli un nodrošinājuma paketi. Pamatā esošās obligācijas vērtību var ietekmēt arī vairāki tirgus faktori, piemēram, procentu likmju izmaiņas, valūtas kursa svārstības un citi.

Obligāciju emitentam ir iespēja izpirkt pamatā esošo obligāciju pirms tās dzēšanas termiņa. Lai gan ieguldītājs var ieguldīt atmaksāto naudu citās ieguldījumu iespējās, atdeve no ieguldījumiem var būt mazāka nekā sākotnēji plānotā atdeve. Ja ieguldītājs nolemj ne-reinvestēt, viņa kontā esošā neinvestētā nauda nesaņems nekādu atdevi.

Ar obligāciju emitentu saistītie riski

Uzņēmums, kas emitējis obligāciju, var kļūt maksātnespējīgs, nespēt atmaksāt vai refinansēt obligāciju dzēšanas termiņā vai pārtraukt sadarbību ar Mintos. Līdz ar to uzņēmums varētu neizpildīt savas līgumsaistības, kā rezultātā netiktu veikti kupona vai pamatsummas maksājumi.

Ar frakcionēto obligāciju emitentu saistītie riski

Uzņēmums, kas izsniedz frakcionētās obligācijas, var nepildīt savas saistības vai kļūt maksātnespējīgs. Tas var novest pie maksājumu kavēšanās vai ieguldīto summu zaudēšanas.

Obligāciju turētājam (frakcionēto obligāciju emitentam) ir tiesības pārdot obligācijas prospektā aprakstītajos gadījumos. Ja šī iespēja tiek izmantota, ieguldītāji var ciest zaudējumus (ja obligācija tiek pārdota ar diskontu).

Frakcionētajām obligācijām raksturīgie riski

Frakcionētās obligācijas ir finanšu instrumenti (parādzīmes), kas nodrošināti ar obligācijām. Juridiskās īpašumtiesības uz pamatā esošo obligāciju pieder frakcionēto obligāciju emitentam. Tas nozīmē, ka ieguldītājiem nav tiešu regresa prasību pret obligāciju emitentu, un viņi paši nevar vērsties pret obligāciju emitentu maksājuma neveikšanas gadījumā.

Ieguldītāji saņems maksājumu tikai pēc tam, kad būs nokārtotas augstākas prioritātes maksājumu saistības, piemēram, segti nodokļi vai līdzekļu atgūšanas izmaksas. Turklāt maksātnespējas vai tiesas procesa iznākums var atcelt kreditoru prioritāti.

Interesešu konflikti

Obligāciju emitenta, ieguldītāju, frakcionēto obligāciju emitenta un Mintos intereses var nebūt saskaņotas.

Juridiskais, regulatīvais un atbilstības risks

Mintos platformā ieguldījumiem pieejamo frakcionēto obligāciju pamatā esošās obligācijas ir izsniegtas dažādās valstīs. Katrā valstī var būt atšķirīgas prasības attiecībā uz ieguldītāju tiesību aizsardzību, nodrošinājuma pārvaldību, maksātnespējas procedūrām utt. Šādas atšķirības var ietekmēt ieguldījumu risku.

Starpnieka risks

Frakcionēto obligāciju darījumu struktūrā var būt iesaistīti papildu starpniecības uzņēmumi, kas ir iesaistīti līdzekļu pārskaitīšanas procesā no obligāciju emitenta uz Mintos. Gadījumā, ja šie uzņēmumi nepildītu savas līgumsaistības vai kļūtu maksātnespējīgi, tas var novest pie maksājumu kavēšanās vai ieguldīto līdzekļu zaudēšanas.

Likviditātes risks

Frakcionētajām obligācijām parasti ir noteikts termiņš, un ieguldītājiem tās ir jātur līdz to dzēšanas termiņam. Ieguldītāji, kuri vēlas pārdot savu ieguldījumu pirms termiņa, to var izdarīt tikai Mintos otrreizējā tirgū. Pastāv iespēja, ka ieguldītāji nevarēs pārdot frakcionētajās obligācijās veiktos ieguldījumus pirms to dzēšanas termiņa. Mintos negarantē ne pieprasījumu otrreizējā tirgū, ne arī otrreizējā tirgus pieejamību kā tādu.

Inflācijas risks

Fiksētas procentu likmes obligācijas var būt neaizsargātas pret inflācijas risku. Ja inflācija pieaug straujāk, nekā gaidīts, obligācijas turpmāko procentu maksājumu un pamatsummas pirktspēja var samazināties.

Ar ieguldīšanu ETF saistītie riski**ETF raksturīgie riski**

ETF ir pakļauti tādiem pašiem tirgus riskiem kā atsevišķas akcijas vai obligācijas. ETF vērtība var svārstīties atkarībā no tā bāzes aktīvu snieguma. Ja ETF portfeļa aktīvu vērtība samazinās, samazināsies arī ETF neto aktīvu vērtība. Ja ieguldāt ETF, kuros ir ārvalstu aktīvi, jūs esat pakļauts arī valūtas riskam.

Piedāvājuma un pieprasījuma svārstību dēļ ETF var tikt tirgoti zem vai virs to neto aktīvu vērtības.

Likviditātes risks

Pastāv iespēja, ka ieguldītāji nevarēs pārdot savus ieguldījumus ETF, ja nebūs pietiekama pieprasījuma no citiem ieguldītājiem, kas vēlas iegādāties tos pašus ETF. ETF likviditāti ietekmē arī pamatā esošo aktīvu likviditāte.

Riska līdzsvarošana

Mintos piedāvā ieguldīt ETF caur portfeļa pārvaldīšanas pakalpojumu, izmantojot vairākas stratēģijas, kas ietver vairākus atsevišķus ETF. Atsevišķu ETF sadalījums jūsu portfeli var atšķirties no sākotnēji paredzētā mērķa sadalījuma, kas savukārt var ietekmēt jūsu ieguldījumu atdevi.

Ar ieguldīšanu Nekustamā īpašuma vērtspapīros (ar nekustamo īpašumu nodrošinātas parādzīmes) saistītie riski

Nekustamā īpašuma vērtspapīriem raksturīgie riski

Vērtspapīru izpirkuma vērtība ir saistīta ar vērtspapīru pamatā esošā nekustamā īpašuma tirgus vērtību un var būt zemāka par to sākotnējo vērtību, ja pamata nekustamā īpašuma tirgus vērtība samazinās. Procentu maksājumi ir saistīti ar pamata nekustamā īpašuma īres ienākumiem un var būt zemāki nekā gaidīts, ja īres ienākumi samazinās.

Ar nodrošinājumā esošo nekustamo īpašumu saistītie riski

Ir vairāki faktori, kas var negatīvi ietekmēt vērtspapīru pamatā esošo nekustamā īpašuma vērtību. Šie faktori var ietvert, bet neaprobežoties ar globālām makroekonomiskām tendencēm, reģionālā nekustamā īpašuma tirgus tendencēm, bojājumiem, ko izraisījušas trešās personas, dabas katastrofām vai nepieciešamo uzturēšanas un remontu darbu neveikšanu uz nekustamā īpašuma.

Likviditātes risks

Nekustamā īpašuma vērtspapīriem parasti ir noteikts termiņš, un ieguldītājiem tie ir jātur līdz to dzēšanas termiņam. Ieguldītāji, kuri vēlas pārdot savu ieguldījumu pirms termiņa, to var izdarīt tikai Mintos otrreizējā tirgū. Pastāv iespēja, ka ieguldītāji nevarēs pārdot nekustamā īpašuma vērtspapīros veiktos ieguldījumus pirms to dzēšanas termiņa. Mintos negarantē ne pieprasījumu otrreizējā tirgū, ne arī otrreizējā tirgus pieejamību kā tādu.

Starpnieka risks

Nekustamā īpašuma vērtspapīru darījumu struktūrā var būt iesaistīti papildu starpniecības uzņēmumi, kuriem pieder īpašuma tiesības uz visu vai daļu no vērtspapīru pamatā esošā nekustamā īpašuma, kas pārvalda nekustamā īpašuma izīrēšanas un apsaimniekošanas procesus un kas ir iesaistīti īres vai citu uz nekustamo īpašumu attiecināmo ienākumu pārskaitīšanas procesā uz Mintos. Gadījumā, ja šie uzņēmumi nepildītu savas līgumsaistības vai kļūtu maksātnespējīgi, tas var novest pie maksājumu kavēšanās vai ieguldīto līdzekļu zaudēšanas.

Ar ieguldīšanu Mintos Smart Cash (naudas tirgus fondi) saistītie riski

Naudas tirgus fondiem raksturīgie riski

Naudas tirgus fondi, lai gan parasti mazāk svārstīgi nekā citi savstarpējie fondi, nav pilnīgi bez riska un atšķiras no noguldījumu ieguldījumiem. Naudas tirgus fondi ir pakļauti vērtspapīru emitentu kredītpējai. Ja notiek viena vai vairāku emitentu reitinga pazemināšana vai maksātnespēja, tas var ietekmēt fonda veiktspēju un samazināt tā ienākumus, kas, savukārt, var rezultēties zemākā ienesīgumā investoriem un/vai daļējos vai pilnīgos ieguldīto līdzekļu zaudējumos. Naudas tirgus fondi ir arī pakļauti darījuma partnera riskam - jebkuras iestādes, kas sniedz tādus pakalpojumus kā aktīvu uzglabāšana vai darbojas kā darījuma partneris atvasinātajiem instrumentiem vai citiem instrumentiem, maksātnespēja var pakļaut fondu finanšu zaudējumiem.

Likviditātes risks

Atsevišķi naudas tirgus fondi var saskarties ar likviditātes problēmām neparastu tirgus apstākļu vai būtisku investoru izpirkšanas spiedienu dēļ, kas var radīt grūtības vērtspapīru pārdošanā.

Starpnieka risks

Mintos Smart Cash darījumu uzbūve var ietvert papildu starpposmu iestādes (finanšu iestādes), kas piedalās līdzekļu pārskaitīšanas procesā no naudas tirgus fonda uz Mintos. Maz ticams, ka šīs finanšu iestādes var kļūt maksātnespējīgas, taču tas var izraisīt maksājumu kavējumus vai ieguldīto līdzekļu zaudējumus.

Lūdzu, ņem vērā, ka šis nav pilnīgs to risku saraksts, kuri investoriem būtu jāņem vērā pirms investēšanas.